

UNIDADE 3. EXERCICIOS DE AUTOAVALIACIÓN.

Πρᾶξις 1

1. Analiza as formas verbais persoais e traduce as seguintes oracións:

- a) Ἐγὼ δ' ἔρημος τήνδε φευξοῦμαι χθόνα.
- b) Οἶσθα ὅτι οὐ κρινοῦμαι τῶνδε σοι τὰ πλείονα.
- c) Πέμψασα ἐμῶν τινα οἰκετῶν ἴασονα ἐς ὅψιν ἐλθεῖν ἐμὴν αἰτήσομαι.
- d) Παῖδας δὲ μεῖναι τοὺς ἐμοὺς αἰτήσομαι.

Πρᾶξις 2

2. Traduce as seguintes frases e analiza o tipo de concordancia:

- a) Φαλῖνος ὥχετο καὶ οἱ¹ σὺν αὐτῷ.
- b) Οὐκ ὁμολογήσω ἄκλητος ἦκειν.
- c) Ὅτι μὲν εἰρήνην ποιεῖσθαι δικαίαν ἄμεινον ἐστὶν ἢ πολεμεῖν, δοκεῖτέ μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, πάντες γινώσκειν.
- d) Τὰ Μέγαρα ἀπέχει Συρακοσίων πόλεως οὔτε πλοῦν οὔτε ὁδὸν πολλήν.
- e) Οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος οὔτε χρήματα οὔτ' ἄλλο δυσφύλακτον οὐδὲν.
- f) Σὺ δ' ἔοικας τὰ ἐκάστω ὠφέλιμα κτήματα καλεῖν.

¹ O artigo substantiva o compl. de compañía os *con el* → *seus compañeiros*

Πρᾶξις 3

3. Traduce as seguintes frases e indica cal é a función dos seus xenitivos.

- a) Τῶν ὄρκων μνήμων.
- b) Λωτοῦ ἔφαγον.
- c) Ἀκούω τοῦ ἀδελφοῦ.
- d) Ζεὺς ρίπτει αὐτὸν ἐξ οὐρανοῦ.

4. Indica que idea expresan as preposicións de xenitivo das seguintes frases e, logo, tradúceas.

- a) Ἀνήγετο περὶ μέσας νύκτας.
- b) Οἱ ἵπποι καὶ οἱ κύνες ὠφελοῦμενοι ἀπὸ τῆς γεωργίας ἀντωφελοῦσι τὸν χῶρον.
- c) Ἐξ Ἑλλησπόντου εἶχε (imperf. de ἔχω) χρήματα.
- d) Ἐπλήρωσε τὰς ναῦς πρὸ ἡμέρας.

Πράξις 4

A continuación ofrécese un texto a través do cal se poden ver algúns detalles das fazañas máis relevantes de Heracles, principalmente os seus famosos traballos.

NACEMENTO DE HERACLES E PRIMEIRA FAZAÑA

A personalidade especial de Heracles móstrase xa dende o seu nacemento. Naceu unha noite antes que o seu irmán e de distinto pai. Sendo un bebé, deu os primeiros síntomas da súa forza e valor extraordinarios.

Ἀλκμήνη δὲ δύο παῖδας ἐγέννησε, Διὶ μὲν Ἡρακλέα, Ἀμφιτρύωνι δὲ Ἴφικλέα. Ὅτε παῖς ὀκτάμηνος ἦν, δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἥρα ἐπὶ τὴν εὐνὴν ἔπεμψε, διότι διαφθεῖρῃν τὸ βρέφος ἤθελε. Ἐπεβώσατο Ἀλκμήνη Ἀμφιτρύωνα, ἀλλὰ Ἡρακλῆς διαναστὰς ἄγχων ἐκατέραις ταῖς χερσὶν αὐτοῦς διέφθειρε.

Apolodoro, Biblioteca 2.4.8.

Actividades

1. Traduce o texto.
2. Analiza morfoloxicamente as seguintes palabras: ἔπεμψε, ἤθελε, ἄγχων.
3. Escribe palabras castelás relacionadas etimoloxicamente coas gregas do texto.
4. Un nome propio do texto consérvase na nosa lingua como nome común. Cal é e que significa?

UNIDADE 3. EXERCICIOS DE AUTOAVALIACIÓN. SOLUCIONARIO

Πράξις 1

1. Analiza as formas verbais persoais e traduce as seguintes oracións:

- a. Ἐγὼ δ' ἔρημος τήνδε φευξοῦμαι χθόνα.
- b. Οἶσθα ὅτι οὐ κρινοῦμαι τῶνδε σοι τὰ πλείονα.
- c. Πέμψασα ἐμῶν τινα οἰκετῶν Ἰάσονα ἐς ὅσιν ἐλθεῖν ἐμὴν αἰτήσομαι.
- d. Παῖδας δὲ μέναι τοὺς ἐμοὺς αἰτήσομαι.

- a. 1ª sing. fut. ind. med. de φεύγω. Este verbo usa un futuro medio sen contracción, φεύξομαι e outro con contracción, o chamado futuro dórico, φεύξοῦμαι : *Eu fuxirei só desta terra.*
- b. 2ª sing. ind. de οἶδα (perfecto con valor de presente) e 1ª sing. fut. ind. med. de κρίνω: *Sabes que non discutirei contigo máis disto.*
- c. 1ª sing. fut. ind. med. de αἰτέω: *Enviando un dos meus criados suplicarei que Xasón veña á miña presenza.*
- d. 1ª sing. fut. ind. med. de αἰτέω: *Suplicarei que os meus fillos queden.*

Πράξις 2

2. Traduce as seguintes frases e analiza o tipo de concordancia:

- e. Φαλῖνος ὥχετο καὶ οἱ σὺν αὐτῷ.
- f. Οὐκ ὁμολογήσω ἄκλητος ἦκειν.
- g. Ὅτι μὲν εἰρήνην ποιεῖσθαι δικαίαν ἄμεινον ἐστὶν ἢ πολεμεῖν, δοκεῖτέ μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, πάντες γινώσκειν.
- h. Τὰ Μέγαρα ἀπέχει Συρακοσίων πόλεως οὔτε πλοῦν οὔτε ὁδὸν πολλήν.
- i. Οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος οὔτε χρήματα οὔτ' ἄλλο δυσφύλακτον οὐδέν.
- j. Σὺ δ' ἔοικας τὰ ἐκάστω ὠφέλιμα κτήματα καλεῖν.

- a. *Falino e os seus compañeiros marcharon.* Suxeito-verbo (en sg. co máis proximo).
- b. *Non admitirei que vin non invitado.* Suxeito (eu) – Cpvo.
- c. *Que é mellor facer unha paz xusta que seguir guerreando, paréceme, atenienses, que todos vós o sabedes.* Adxectivo - substantivo; suxeito-verbo.

- d. *Mégara non dista da cidade dos siracusanos nin moita navegación nin moito camiño.* Un adx. con dous subst., en sg., co máis próximo: οὔτε πλοῦν οὔτε ὁδὸν πολλήν.
- e. *Non hai nin muralla nin bens nin ningunha outra cousa difícil de vixiar.* Verbo co suxeito máis próximo, e o mesmo o adxectivo.
- f. *Ti parece que chamas propiedade ao proveitoso para cada un.* Verbo co Sx. E C.Pvo. co CD.

Πρᾶξις 3

3. Traduce as seguintes frases e indica cal é a función dos seus xenitivos.

- k. **Τῶν ὀρκῶν μνήμων.**
- l. **Λωτοῦ ἔφαγον.**
- m. **Ἀκούω τοῦ ἀδελφοῦ.**
- n. **Ζεὺς ρίπτει αὐτὸν ἐξ οὐρανοῦ.**

- a) *Que recorda os xuramentos. Xen. rex. dun adxectivo de "memoria".*
- b) *Comeron loto. Xen. partitivo.*
- c) *Oio ao meu irmán. Xen. rex. de verbo de percepción sensible.*
- d) *Zeus bótao do ceo. Ἐξ οὐρανοῦ CC de lugar de onde.*

4. Indica que idea expresan as preposicións de xenitivo das seguintes frases e, logo, tradúceas.

- a) **Ἀνήγετο περὶ μέσας νύκτας.**
- b) **Οἱ ἵπποι καὶ οἱ κύνες ὠφελοῦμενοι ἀπὸ τῆς γεωργίας ἀντωφελοῦσι τὸν χῶρον.**
- c) **Ἐξ Ἑλλησπόντου εἶχε (imperf. de ἔχω) χρήματα.**
- d) **Ἐπλήρωσε τὰς ναῦς πρὸ ἡμέρας.**

- a) *περὶ: aproximación temporal.
Zarpou cara a media noite.*
- b) *ἀπὸ: medio.
Os cabalos e os cans beneficiados pola agricultura dan beneficios ao terreo.*
- c) *ἐξ: procedencia.
Tiña diñeiro (procedente) do Helesponto.*
- d) *πρὸ: tempo.
Equipou as naves antes do día.*

Πράξις 4

NACEMENTO DE HERACLES E PRIMEIRA FAZAÑA

A personalidade especial de Heracles móstrase xa dende o seu nacemento. Naceu unha noite antes que o seu irmán e de distinto pai. Sendo un bebé, deu os primeiros síntomas da súa forza e valor extraordinarios.

Ἀλκμήνη δὲ δύο παῖδας ἐγέννησε, Διὶ μὲν Ἡρακλέα, Ἀμφιτρύωνι δὲ Ἴφικλέα. Ὅτε παῖς ὀκτάμηνος ἦν, δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἥρα ἐπὶ τὴν εὐνὴν ἔπεμψε, διότι διαφθεῖρειν τὸ βρέφος ἤθελε. Ἐπεβούσαστο Ἀλκμήνη Ἀμφιτρύωνα, ἀλλὰ Ἡρακλῆς διαναστὰς ἄγχων ἐκατέραις ταῖς χερσὶν αὐτοῦς διέφθειρε.

Apolodoro, Biblioteca 2.4.8.

Actividades

- 1) Traduce o texto.
- 2) Analiza morfoloxicamente as seguintes palabras: ἔπεμψε, ἤθελε, ἄγχων.
- 3) Escribe palabras castelás relacionadas etimoloxicamente coas gregas do texto.
- 4) Un nome propio do texto consérvase na nosa lingua como nome común. Cal é e que significa?

1) Para traducir ben o texto anterior segue as instrucións da unidade 1. Unha vez lido como se dixo, facemos as seguintes separacións:

Ἀλκμήνη δὲ δύο παῖδας ἐγέννησε
Sx CD V

Alcmena pariu dous fillos,

Διὶ μὲν Ἡρακλέα, Ἀμφιτρύωνι δὲ Ἴφικλέα
CC CD CC CD

Aquí sobreenténdese o verbo e o suxeito da oración anterior. As partículas μὲν e δὲ indican que hai unha correlación entre as dúas oracións. Cando traduzas, ignora a primeira e traduce por e a segunda.

[pariu] por obra de Zeus a Heracles e [pariu] por obra de Anfitríon a Ificles.

Ὅτε παῖς ὀκτάμηνος ἦν,
conx. Sx Atr. V

Cando era un neno de oito meses,

δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἥρα ἐπὶ τὴν εὐνὴν ἔπεμψε,
CD Sx CC V

Hera enviou dúas enormes serpes ao berce

διότι διαφθεῖρειν τὸ βρέφος ἤθελε.
conxj. V. inf. CD V

porque desexaba matar o neno.

A oración Ὅτε ... ἦν é unha temporal, como indica a conxunción que a introduce. Nas dúas seguintes hai tres verbos: dous en forma persoal (ἔπεμψε e ἤθελε) e un en forma non

persoal (o infinitivo διαφθείρειν). O suxeito dos tres é Ἡρα. O CD de διαφθείρειν é τὸ βρέφος e toda a oración de infinitivo é o CD de ἤθελε.

Ἐπεβώσατο Ἀλκμήνη Ἀμφιτρύωνα,

V Sx CD

Alcmena pediu axuda a Anfitrión,

ἀλλὰ Ἡρακλῆς διαναστὰς ἄγχων ἐκατέραις ταῖς χερσὶν αὐτοῦς διέφθειρε.

conxj. Sx V (part.) V (part.) CC CD V

pero Heracles, poñéndose de pé, matounas estrangulándoas coas dúas mans.

Aquí hai un verbo en forma persoal, διέφθειρε (unha forma do mesmo verbo que o do infinitivo διαφθείρειν), o suxeito da cal é Ἡρακλῆς, e del dependen dous participios: διαναστὰς (part. aor. de διανίστημι) e ἄγχων (part. pres. de ἄγχω). O primeiro está en aoristo porque a súa acción é anterior á do verbo principal διέφθειρε, así que pode traducirse tamén por *despois de poñerse en pé*, e o segundo está en presente porque a súa acción é simultánea a do verbo principal.

Finalmente lemos todo o texto traducido para comprobar que está nun correcto galego, pois, se non é así, algo saíu mal. Adoita acontecer que cando algo na sintaxe non quedou ben claro, hai erros de tradución, pois a análise sintáctica é o camiño imprescindible para chegar a unha boa tradución (recomendámosche que o fagas sempre, aínda que nalgunha actividade non se che pida expresamente).

Alcmena tivo dous fillos: con Zeus a Heracles e con Anfitrión a Ificles. Cando Heracles era un neno de oito meses, Hera enviou dúas enormes serpes ao berce porque quería matar o neno. Alcmena pediu axuda a Anfitrión, pero Heracles, poñéndose de pé, matounas estrangulándoas coas súas dúas mans.

2) ἔπεμψε, 3º sing. aor. ind. act. de πέμπω

ἤθελε, 3º sing. imp. act. ἐθέλω

ἄγχων, nom. sing. masc. do part. pres. de ἄγχω

3) Con παῖδας *pedagogía, pediatra*; con νυκτί *nictofobia, nictofilia*; con πρεσβύτερον *presbítero, presbicia*; con δράκοντας *dragón*, e con χερσὶν *quiromancia, quirófano*.

4) *Anfitrión*, persoa que se distingue por acoller ben os seus convidados.